

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Blagoslov kapelica u selima
Dondoni i Torchedo

Nove kćeri Božje ljubavi
u Ugandi

„MIVIN“ auto stigao u Misiju
Njoko/Nawinda

Apostolat molitve

Molimo da se čuju i razmotre vapaji naše braće i sestara migranata, žrtava kriminalaca u ilegalnoj migraciji.

Sadržaj

Uvodnik	Prijeći iz kulture ambalaže u civilizaciju ljubavi	3
U središtu	Korištenje vremena koje nam je darovano.....	4
Iz života naših misionara	Blagoslov kapelica u selima Dondoni i Torchedo	6
	Nove kćeri Božje ljubavi u Ugandi	8
	„MIVIN“ auto stigao u Misiju Njoko/Nawinda	10
	Spomen na vlč. Marcela Lakoseljca	11
Intervju	Pjevači Betlehemske zvijezde – UNESCO-ova nematerijalna kulturna baština	12
Apostolat molitve	Apostolat molitve za veljaču.....	14
Vijesti iz Crkve u svijetu	„Djelo Kongregacije za evangelizaciju naroda bitno je za mlade crkve“, tvrdi kardinal Fernando Filoni, dosadašnji prefekt Kongregacije	15
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Molimo za narode Demokratske Republike Kongo.....	15
	Prijatelji Malog Isusa na božićnome karitativnom sajmu u Župi Novo Sarajevo	16
	Pjevači Betlehemske zvijezde.....	17
	Župu Resnik pohodili kraljevi.....	17
	Jubilarni posjet zagrebačkomu Kaptolu.....	17
	Proslava Dana sv. Djetinjstva u Pitomači.....	17
	Pjevači Betlehemske zvijezde iz Župe Presnače	18
	Koliko „kraljeva“ ima Šibenik	18
Život jednog misionara	S brda i s dola	19
Misijski velikani	Sveti Ljudevit (Alojzije) Versiglia i Kalist Caravario.....	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MMV-94 d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 01/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
 IBAN: HR6323600001101542876
 Model: HR99
 u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN HR6323600001101542876
 SWIFT CODE: ZABAH2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

Prijeći iz kulture ambalaže u civilizaciju ljubavi

Piše mons. Luka Tunjić

Mjesec veljača obiluje važnim blagdanima: Prikazanje Gospodinovo, Sv. Blaž – Vlaho, Sv. Pavao Miki i drugovi, Bl. Alojzije Stepinac, BDM Lurdska, Katedra sv. Petra, Pepelnica – Čista srijeda... Svi ti blagdani pozivaju nas na stalno preispitivanje odnosa prema duhovnoj sferi života, prema onostranosti, prema suobličavanju života po primjeru Isusa Krista.

Blagdani su bogatstvo Crkve i pokazuju nam različite puteve pronalaska sebe oslušujući glas Božji i prepoznajući njegovu volju u našem životu. Bez prepoznavanja njegova glasa i volje gubimo se u svakodnevnicu, koja uglavnom upućuje, kako vidimo, na brigu za tijelo i materijalno. Ostajemo na površini, na kojoj nikada nećemo upoznati bogatstvo koje nudi dubina, a u kojoj se zapravo krije pravo bogatstvo života. Često nismo ni svjesni ili to sebi ne želimo priznati da živimo u lijepo upakiranoj ambalaži, kako je to nadahnuto rekao Eduardo Galeano: „Mi živimo u svijetu gdje su sahrane važnije od pokojnika, gdje su svadbe važnije od ljubavi, gdje je izgled važniji od pameti. Mi živimo u kulturi ambalaže, koja prezire sadržaj.“

Može li se u ovakvoj kulturi ambalaže prepoznati Božji glas i njegovo djelovanje u svijetu? Može li se iz kulture ambalaže prijeći u kulturu ljubavi, odnosno civilizaciju ljubavi, na koju nas je često pozivao sveti papa Ivan Pavao II. i na koju nas svakodnevno poziva papa Franjo? Svojim odnosom prema siromašnima, obespravljenima i slabima, čak i u tešku vremenu Drugoga svjetskog rata, kardinal bl. Alojzije Stepinac jasno nam je pokazao da može. Jer mu je Bog bio na prvom mjestu, a čovjek, bez obzira na sve različitosti, mjera te ljubavi prema Bogu. Nema civilizacije ljubavi bez Boga. Ona traži cjelovitu osobu, u kojoj su duh i tijelo neraskidivo povezani, pravi saveznici, jedno drugomu pomažu dati najbolji dio sebe, nadopunjuju se u ispunjenju poslanja svakog čovjeka, a onda i društva u cjelini.

Ove godine u veljači započinje korizmeno vrijeme, koje nas također poziva na preispitivanje našega životnog puta, kulture i filozofije života. Poziva nas na hrabar iskorak da iskočimo iz kulture ambalaže u kulturu u kojoj stanuje i koju prožima duh Božji. Da je taj iskorak moguć, pokazuju nam, uza spomenute svetce i blaženike, i naše misionarke i misionari, koji su životu dali pravu definiciju, a ona se sastoji od svega nekoliko riječi koje je izgovorio jedini spasitelj svijeta Isus Krist: „Ja sam Put, Istina i Život.“ (Iv 14, 6) Sve te tri riječi toliko su jasne da im ne treba objašnjenje, osim upita što je i tko naš put, gdje i kako tražimo istinu te što je za nas život.

Naši misionari svojim su nam izborom pokazali primjer. Pozivaju nas na zaokret u životu da, kao i oni, kulturu ambalaže zamijenimo kulturom koja je jedino dostojna čovjeka, djece i sinova Božjih. To je kultura Bogočovjeka Isusa Krista, koji je podnio mučeničku smrt, iz koje se rodila nova kultura života čovjekoljublja i bogoljublja, a koja završava u životu s uskrslim Gospodinom. Ljubav prema misionarima i misijama već je korak prema stvaranju takve kulture u kojoj će Isus postati naš Put, jedina Istina i naš jedini Život. Prijelaz iz kulture ambalaže u civilizaciju ljubavi imperativ je današnjeg vremena, jer jedino Kristova ljubav oslobađa čovjeka, daje smisao i pravu sreću njegovu životu te vodi vječnomu spasenju.

Korištenje vremena koje nam je darovano

U svakodnevnim razgovorima, kad se govori o digitalnome, virtualnom svijetu, uglavnom se virtualno stavlja u suprotnost s realnim. Tako ćemo reći: „Potrebno je izići iz virtualnoga i vratiti se u realnost... Virtualni svijet odvlači nas od realnosti...” Međutim to zapravo nije posve ispravno, jer i virtualno je realno. Ne možemo reći da ono što se događa u komunikaciji posredstvom interneta i društvenih medija nije realno. Razgovori, kontakti, fotografije, filmovi, tekstovi i drugi sadržaji dostupni na internetu vrlo su realni i njihovo korištenje ima izravan utjecaj na način života, na tijek vlastitih misli, pa i na međuljudske odnose.

Komuniciranje na internetu i društvenim medijima ne znači samo korištenje dostupnih sadržaja, nego boravljenje u tom svijetu. Zato će biti ispravnije staviti digitalno i virtualno okruženje u odnosu na fizičko, koje je ograničeno prostorom i vremenom, a ne u odnos s realnim. Iako se ta razlika čini zanemarivom, a možda i ne-bitnom, rekao bih da upravo ona ulazi u bit shvaćanja komunikacije posredstvom interneta. Ako se, više ili manje svjesno, tu komunikaciju ne smatra realnom, to ima i dalekosežne posljedice za razumijevanje utjecaja koje vrijeme provedeno na internetu ostavlja na osobni život pojedinca, ali i šire društvene zajednice. Taj utjecaj najprije je uočljiv kad se radi o djeci te već i površno promatranje njihove uronjenosti u digitalni svijet potvrđuje da vrijeme provedeno uz digitalne medije snažno utječe na njihov tjelesni, psihološki i duhovni razvoj. Iako na prvi pogled to nije tako uočljivo, taj digitalni svijet vrlo snažno utječe i na odrasle. Zato je osim odgovorno-

sti za djecu i njihov razvoj na odraslima i odgovornost za vlastitu uronjenosti u realnost digitalnog svijeta.

To je upravo tema o kojoj bih želio progovoriti i u kontekstu poziva na navještaj evanđelja u digitalnom ambijentu. Da bi uopće bilo moguće razmišljati o otvorenosti za dobrotu, za nešto pozitivno, za ono što gradi zajedništvo te za navještaj radosne vijesti, svaki navjestitelj treba slobodno i odgovorno raspolagati vlastitim vremenom. Kada kažem *navjestitelj*, mislim u najširem smislu poslanja svakog vjernika da pridonosi rastu Božjeg kraljevstva. Ključno je dakle pitanje kako se provodi vrijeme i gdje se crpi nadahnuće za djelovanje i za život. Čovjek današnjeg vremena zapravo nema vremena. Slikovito bismo mogli reći da su ljudi nekada mjerili vrijeme mjesecima ili danima, a danas se vrijeme mjeri minutama ili sekundama. Nevjerojatna brzina i neprestana dostupnost u komunikaciji s drugima toliko je isprekidala raspoloživo vrijeme da pomalo nestaje kontinuitet u kojem bi bilo

moгуće posvetiti se jednoj aktivnosti. Naprimjer, čitanje knjige, razgovor s osobom u blizini, pa čak i molitva ili neka druga aktivnost koja zahtijeva koncentraciju i punu pozornost, praćena je nezaobilaznim „sugovornikom“ – mobitelom, koji će svako malo privlačiti pozornost: bilo to zato što je zazvonio bilo zbog same pomisli da je nadohvat ruke. Tako se osoba ne posvećuje ni čitanju, ni drugoj osobi, ni molitvi, već površno ulazi u odnos s drugim čovjekom, pa i s Bogom.

Vrijeme koje nam je darovano zapravo je dobro s kojim trebamo računati kao sastavnicom našega životnog tkiva. Tijek vremena koje prolazi kao linearni slijed otkucaja sata, ono što ćemo nazvati kronologijom života, trebamo ispuniti tako da u tome kronološkom vremenu otkrivamo i živimo pravi trenutak upotrebljavajući to vrijeme svjesno i odgovorno. Jedino je to put da bismo mogli reći da nam je vrijeme ispunjeno. Nije suvišno spomenuti da je organiziranje vremena koje nam je na raspolaganju ključno da ne bismo propustili bitne trenutke života, ali i da se ne dogodi da nam se život pretoči samo u ispunjavanje vremenskih jedinica. Poznata je uzrečica koja veli da često hitne stvari sprječavanju čovjeka da radi ono što je bitno. Prethodno spomenuta rascjepkanost vremena može dovesti do toga da nismo u stanju promotriti cjelinu jednog dana ili nekoga dužeg vremenskog razdoblja. Pretjerana uronjenost u sadržaje koji su nam dostupni posredstvom masovnih i društvenih medija često nam oduzima dragocjeno vrijeme. Rascjepkanost vremena i slabija usredotočenost na sadržaje koji su negdje drugdje i koje također ne možemo sagledati u njihovoj cjelini dovodi do rizika da postanemo površni. Jedan zadatak o kojemu možda i ne stignemo razmišljati nalazi se u svjesnosti da ono malo slobodnog vremena koje imamo kvalitetno koristimo.

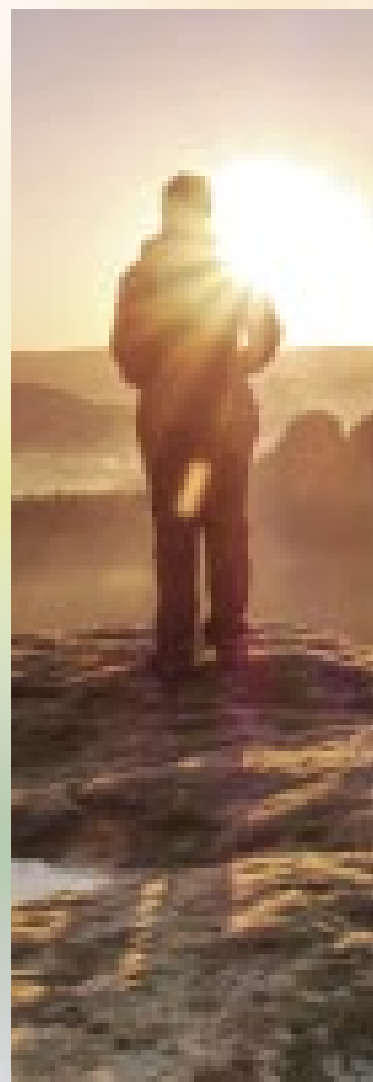
Rascjepkanost vremena i slabija usredotočenost na sadržaje koji su negdje drugdje i koje također ne možemo sagledati u njihovoj cjelini dovodi do rizika da postanemo površni. Jedan zadatak o kojemu možda i ne stignemo razmišljati nalazi se u svjesnosti da ono malo slobodnog vremena koje imamo kvalitetno koristimo.

Da bismo mogli biti za druge, posvetiti im vrijeme, trebamo najprije biti sposobni voditi brigu o urednosti vremena koje provodimo s sobom i s Bogom: pronalazeći vremena za molitvu, osobnu izgradnju u čitanju i praćenju onih sadržaja koji nas izgrađuju. U tome nas dobro poučava sv. Ambrozije: „Tko dakle mnogo s razumijevanjem čita, napunja se. A tko je napunjen, druge natapa. Stoga veli *Pismo*: ‘Kad se oblaci napune kišom, prosiplju je na zemlju.’“

Osviješteni da nam je digitalni svijet neprestano nadohvat ruke, trebamo ga koristiti kao prigodu za osobnu izgradnju, a ne da nas on udaljava od nas samih i od drugih. Ta sposobnost otvorit će nam jasnije mogućnosti djelovanja u misiji Crkve. Papa Franjo je u poruci za Svjetski misijski dan 2017. napisao da misija Crkve „nije širenje neke vjerske ideologije, a još

manje predlaganje nekoga uzvišenog etičkog nauka“. „Mnogi su pokreti u svijetu sposobni pobuditi uzvišene ideale ili načine življenja smislenog života. No po misiji Crkve sâm Isus Krist nastavlja evangelizirati i djelovati. Njegova misija tako u povijesti uprisutnjuje *kairos*, pogodno vrijeme spasenja u povijesti.“

Prepoznati *kairos*, pravi trenutak kad nam Bog dolazi ususret svojom riječju, poticajem u savjesti ili po bratu i sestri, moći ćemo ako svjesno i odgovorno koristimo vlastito vrijeme, budni za poruke koji nas oplemenjuju i približavaju upravo tim stvarnostima našeg živoga: Bogu, njegovu glasu u našoj savjesti te braći i sestrama.

Blagoslov kapelica u selima Dondoni i Torchedo

GHANA
– don Ivan Stojanović

Pozdrav iz Misije Tatale! Mi još uvijek slavimo Božić i Novu godinu u selima. Treba vremena za 50 filijala. A k tomu još i svi formacijski susreti za voditelje molitava i drugih skupina, posjeti bolesnima, uz darove i pomoć siromašnima...

Naši novaci, njih 10, i dva asistenta došli su na praktičnu evangelizaciju te su proveli četiri dana u devet sela.

Pomagali su im domaći animatori, kao i mjesni voditelji molitava i animatori. Bio je to pogodan program: novaci su bili sretni zbog posebnog iskustava evangelizacije, a ljudi pak oduševljeni da je netko našao vremena da ih posjeti i objasni puno toga u međusobnom razgovoru. Neki ih nisu htjeli pustiti da odu. Svi su ih molili: „Dodite nam opet.“ Iduće će im godine novi novaci uslišati molitve.

Program je bio jednostavan. Jutarnji posjet obiteljima uz božićne pjesme i priču te molitvu i razgovor. Poslije oratorij za djecu i mlade, a na kraju susret s cijelim selom. Bilo je puno pjesme i plesa, radosti, zajedništva i slavlja.

Kako što čitate, na prvom je mjestu uvijek evangelizacija, a usput i druge aktivnosti: koncerti, susreti...

Za posvetu novih dviju kapelica, u selu Dondoni i selu Torchedo, došao nam je biskup. Selo Torchedo dobilo je kapelicu zahvaljujući jednoj hrvatskoj obitelji iz BiH koja je za vrijeme domovinskog rata bila prisiljena napustiti Posavinu i

skloniti se u Hrvatsku. Samo otac obitelji radi, i to kao keramičar. Radio je prekovremeno da bi pomogao svoju crnu braću u vjeri. Ne sumnjam da će cijelu obitelj Gospodin nagraditi za tu veliku žrtvu.

Selo Dondoni dobilo je kapelicu zahvaljujući neprojenim/mnogobrojnim darovima Hrvata iz Hrvatske i BiH, ali ipak najviše iz zagrebačkih župa kojima upravljaju salezijanci. I Papinska misijska djela u Hrvatskoj i BiH darovima su sudjelovala u izgradnji. Naslov kapelice u selu Torchedo je Mučenici Ugande, a naslov kapelice u selu

Dondoni Sv. Dominik Savio.

Svim darovateljima od srca zahvaljujem u ime mnogobrojnih, radosnih i sretnih vjernika. Gdje god imamo izgrađenu kapelu/crkvicu, zajednice brže rastu, jer se imaju gdje okupiti i za kiše i za sunca. To vjernicima puno znači, pa mogu pozvati i svoje prijatelje i susjede, potencijalne buduće katolike. I tako se širi Božje kraljevstvo. Za vrijeme božićnog obilaska zajednica bio sam iznimno sretan zbog rasta svih zajednica gdje su kapelice izgrađene. Sada Torchedo ima više od 200 katolika (krštenih i onih koji

se pripremaju za krštenje), a Done done njih oko 130.

Preporučam u vaše molitve planove za izgradnju drugih kapelica tijekom ove godine. Planiramo ih

izgraditi barem tri-četiri (za dvije imamo novca), ali potrebno je i bušenje sedam bunara i izgradnja dviju škola. Molimo sve koji žele pomoći da se uključe svojim molitvama i da-

rovima. Svaki dar je dobrodošao i na svakom daru zahvaljujemo!

Zahvalni,
don Ivan Stojanović,
misionar u Gani

Nove kćeri Božje ljubavi u Ugandi

UGANDA
– s. Vedrana Ljubić

Početak godine u našoj zajednici u Ugandi bio je poseban i vrijeme da zahvalimo na darovima domaćih zvanja kojima nas Gospodin daruje. Dana 8. siječnja 2020. devet sestara naše družbe obnovilo je svoje privremene zavjete, a četiri djevojke ušle su u postulaturu. U subotu 11. siječnja naših pet sestara iz družbe Kćeri Božje Ljubavi dale su svečane vječne zavjete u prisustvu nadbiskupa Mbarara mons. Paula K. Bakyenga i naše viceprovincijalke s. M. Alaidom Mior, FDC.

Nadbiskup je u svojoj homiliji predstavio neke podatke o redovničkoj zajednici Kćeri Božje ljubavi. Istaknuo je pet časnih sestara koje su prve stigle u Ugandu prije 21 godinu. „Te sestre nisu govorile istim jezikom s obzirom da su došle iz različitih dijelova svijeta, a i nisu poznavale ni domaći jezik, već su koristile jezik ljubavi. Pokazivale su Božju ljubav u molitvu, u svojoj jednostavnosti i karitativnu djelovanju. Sestrama je bilo najvažnije biti s ljudima u njihovim svakodnevnim radostima i poteškoćama, bez obzira na sve. Upravo njihova želja da budu s ljudima u kratko je vrijeme privukla djevojke iz različitih dijelova zemlje koje su odlučile nasljedovati Krista i stil života redovnica kćeri Božje ljubavi. Danas družba veoma dobro napreduje i ima mnogo domaćih zvanja, pa je čak osno-

vana i viceprovincija pod imenom Provincija Milosrdnog Isusa“, istaknuo je nadbiskup i čestitao redovnicama.

Nadbiskup je također potaknuo sve koji su bili na svetoj misi da svjedoče pravu ljubav kao djeca Božja i da budu primjeri svojim životima u društvu u kojem žive.

Zavjetovanice su kao znak Božje ljubavi, svojeg zavjetovanja i vjernosti Kristu i Crkvi primile prsten, na kojem je reljef Srca Isusova s trnovom krunom. Srce i trnova kruna trebali bi uvijek podsjećati svaku sestru da je kći „patničke ljubavi“ i da treba učiniti sve da bi ta ljubav doprla do srдца ljudi i bila uzvrćena. Na kraju obreda zavjetovanja slavlje mise nastavljeno je u vidljivoj radosti svih prisutnih.

Podršku redovnicama svojim dolaskom dali su i brojni gosti, među kojima je bilo 40 svećenika

iz različitih biskupija, kao i 30-ak redovnika i redovnica različitih kongregacija. Mnogi su ljudi radosno čekali taj dan te su pomogli u samoj pripremi. Bez obzira na to što mnogi od njih žive vrlo oskudno i siromašno, svi se vole radovati tako lijepim i važnim trenucima i uvijek su spremni pomoći da tako važan događaj bude pripremljen dostojanstveno i lijepo.

Roditelji zavjetovanih sestara bili su velika podrška i došli su svjedočiti zavjetima svojih kćeri. Posebno bih istaknula slijepu majku sestre Estere i oca sestre Gertrude, koji su uz velike poteškoće došli na proslavu. On je sa svojih 88 godina krenuo autobusom na put dug 1600 km u oba smjera da bi prisustvovao zavjetima

svoje kćeri. Zanimljivo je što otac s. Gertrude ima 30-ero djece, a sestra Gertruda je 24. dijete.

Zahvaljujemo dobročiniteljima koji nam pomažu da činimo velika djela u našim misijama u Ugandi. Posebno zahvaljujemo na molitvama kojima nas pratite, jer ova još uvijek relativno mlada Crkva treba našu molitvenu potporu za ustrajnost u onomu što je dobro, lijepo i istinito.

Akcija „MIVA“

Neposredno prije ovog događaja u našu Misiju stigao je i vrlo vrijedan dar koji nam je neophodno potreban. Naime, sestre su otvorile novu

misijsku postaju u regiji Karamoja, u Biskupiji Kotido, te nam je bilo prijeko potrebno vozilo, jer je to područje vrlo veliko. Odlučeno je da ja idem u tu novu misiju i da se ondje brinem za školovanje djece i otvorim domaćinsku školu za žene.

Ovim putem posebno zahvaljujemo Papinskim misijskim djelima Hrvatske, Bosne i Hercegovine te Slovenije što su nam pomogli u nabavi vozila po Akciji „Misijska vozila“. Svakodnevno ste u našim molitvama. Za vas smo molili i na svečanosti vječnih zavjeta naših sestara. Bog vas sve blagoslovio!

S. Vedrana Ljubić,
misionarka u Ugandi

Zahvalne smo Gospodinu što smo ušle 8. siječnja u postulaturu. Bio je to poseban trenutak za sve nas, a prethodila mu je bliža priprema na duhovnim vježbama, koje su trajale tjedan dana. Od srca zahvaljujemo viceprovincijalki, njezinim savjetnicama i odgajateljicama što su nam dopustile da uđemo u ovaj redovnički stupanj i što su nam organizirali duhovne vježbe s temom „Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas“ (Iv 15, 16). Na vježbama smo mogle čuti kako naš poziv nije samo za nas, već je Gospodin taj koji nas je izabrao za sebe. Govorili smo o životu u zajednici, koji će biti dobar i plodonosan kad se međusobno ljubimo i da je upravo ljubav prema drugima ono najvažnije da bismo po našoj karizmi mogle činiti Božju ljubav vidljivom.

Zahvalne smo našim dobročiniteljima na podršci koju pružate našim misijama u Ugandi, a posebno na nabavi vozila. Neka vas gospodin blagoslovi, a mi vas nosimo u svojim molitvama.

Zahvalne postulantičice Kćeri Božje ljubavi

ZAMBIJA
– don Boris Dabo

„MIVIN“ auto stigao u Misiju Njoko/Nawinda

Nakon duga putovanja i carinskih procedura konačno je očekivani terenski auto stigao na odredište u Misiju Njoko/Nawinda u Zambiji. Dolazak auta u misiju silno nas je sve obradovao, jer će nam pomoći u redovitim pastoralnim obvezama posjećivanja kršćanskih zajednica u bližim i daljim postajama, kao i u širenju evangelizacijske aktivnosti u novim selima, u održavanju i nadgledavanju seoskih škola i misijskih bolnica te obilasku siromaha. Sav taj svijet treba i dalje podržavati u njihovoj

vjeri, treba ih posjećivati u njihovim crkvicama, koje su rasprostranjene i na udaljenostima od nekoliko desetaka kilometara, treba i dalje evangelizirati i dopirati do onih sela koja još nisu čula za Isusa Krista. To je teret i izazov, nada i božan, ali i radost, uzbuđenje, jer u dobru vozilu mogu stići do svih tih ljudi. Veličina svake misijske postaje mjeri se desetcima kvadratnih kilometara, koji su ispresijecani rijekama, šumama, ravninama, nastanjeni siromašnim ruralnim stanovništvom, raštrkanim u bezbroj malih sela,

s oskudnim školovanjem i zdravstvom, vrlo često gladnim zbog čestih suša, kao što je to bila prošla godina. Terenskim vozilom možemo dopremiti i hranu svima onima koji od nas mole pomoć.

I zato neka svima vama koji ste nam darovali auto to bude na ponos i donese vam blagoslov. Hvala svima koji ste svojim doprinosima ili preko župa sudjelovali u Akciji „MIVA“ („Misijska vozila“) Papinskih misijskih djela. Na nama je da vam se svojim marljivim misijskim radom odužimo i Bogu zahvalimo.

Spomen na bivšeg misionara vlč. Marcela Lakoseljca

Vlač. Marcel Lakoseljca, umirovljeni svećenik Porečke i pulske biskupije i bivši misionar u Albaniji, preminuo je u nedjelju 5. siječnja u Svećeničkom domu u Puli, u 87. godini života.

Rođen je u selu Lakoseljci, Župa Motovunski Novaki, u Pazinskom dekanatu, 22. svibnja 1933. godine od oca Antuna i majke Josipe, rođene Sinčić. Za svećenika je zaređen u Pazinu 12. listopada 1958. godine. Sljedeće godine preuzima službu župnog upravitelja u župama Labinskog dekanata Sveti Martin (Martinski) i Šumber. U srpnju 1965. biva premješten u župe Svetvinčenat i Juršiči, gdje ostaje 20 godina. Kraće vrijeme, od rujna 1984. do kraja siječnja 1985., upravljao je *excurrento* iz Vrsara Župom Fuškulin. Od 1985. do 1991. godine

bio je pastoralni suradnik i župni vikar u župama Umag, Petrovija i Savudrija. Godine 1991. započeo je svoje misionarsko djelovanje u Skadarskoj nadbiskupiji, u Albaniji. Po povratku nastanio se u Umagu, gdje je od 2008. do umirovljenja obnašao službu župnog vikara. Umirovljen je 2017. godine, a posljednje razdoblje života proveo je u Svećeničkom domu „Betanija“ u Puli, rado pomažući, sukladno mogućnostima, u Župi sv. Pavla apostola, koja se nalazi nadomak Svećeničkog doma.

Ubijeni pastoralni djelatnici u 2019. godini

Kako je Crkva po svojoj naravi misijska, isto tako je i mučenička. Svaki dan se događaju progoni, otmice, prijetnje i ubojstva. Misionari su svjesni da su im progoni bliski i sastavni dio njihova misionarskog života. Zbog toga nas pozivaju na molitvu da izdrže do kraja i da s ljubavlju nose križ za njih namijenjen.

Godišnji izvještaj agencije Fides nastoji zabilježiti sve misijske djelatnike preminule nasilnom smrću, a ne izričito iz mržnje prema vjeri. Razlozi ubojstva nisu samo mržnja prema vjeri nego, koristoljublje i što mnogi svećenici upiru prstom u kriminal, korupciju, obespravljenost...što smeta elitama koje se time bave i jednostavno ih ušutkaju ubijanjem. Zbog toga se radije ne rabi

termin „martiri-mučenici“, osim u njegovom etimološkom značenju „svjedoci“.

Prema izvješću Agencije Fides koja djeluje pri Kongregaciji za evangelizaciju naroda, u 2019. ubijeno je 29 misionara. Među njima je 18 svećenika, jedan trajni đakon, dva časna brata, dvije redovnice i šest laika.

Dok je američki kontinent već osam uzastopnih godina bilježio najveći broj ubojstava, od 2018. godine je to afrički kontinent, na kojem je ove godine ubijeno 12 svećenika, jedan redovnik, jedna redovnica i jedna laikinja. Na američkom kontinentu ubijeno je šest svećenika, jedan trajni đakon, jedan redovnik i četiri laika. U Aziji je ubijena jedna laikinja, a u Europi jedna redovnica.

Afrika: Madagaskar (1 svećenik), Burkina Faso (3 svećenika), Kamerun (1 svećenik), Nigerija (3 svećenika), Mozambik (1 svećenik), Centralnoafrička republika (1 časna sestra), Kenija (2 svećenika), Kongo (1 svećenik), Uganda (1 časni brat), Obala bjelokosti (1 laikinja).

Amerika: Kolumbija (2 svećenika), Peru (1 časni brat), El Salvador (1 svećenik), Argentina (1 trajni đakon i 1 laik), Meksiko (1 svećenik i 2 laika), Puerto Rico (1 svećenik), Guatemala (1 laik), Brazil (1 svećenik)

Azija: Filipini (1 laikinja)

Europa: Portugal (1 časna sestra).

Pjevači Betlehemske zvijezde – UNESCO-ova nematerijalna kulturna baština

Razgovarali smo s Karmen Mrzljak, voditeljicom ovogodišnje skupine pjevača Betlehemske zvijezde iz Župe sv. Mihovila u zagrebačkim Gračanima.

Recite nam nešto o sebi!

Rođena sam 24. srpnja 2000. u Zagrebu. Završila sam Žensku opću gimnaziju Družbe sestara milosrdnica s pravom javnosti u Zagrebu. Odrasla sam i dalje rastem u velikoj obitelji. Prvo sam dijete od nas sedmero. Poslije mene dolazi Magdalena, koja ima 17 godina, pa Marija, kojoj je 15 godina. Dalje dolazi Josipa, koja će navršiti 11 godina ove godine, zatim Jakov, koji ima devet godina, a potom naši mališani – Mihael, kojem je pet godina, i Andela, kojoj su četiri godine. Naši su roditelji Miroslav i Kristina. U Gračanima živimo već 13 godina i pripadamo Župi sv. Mihaela, koju vode franjevci trećoređci.

Koliko vas je formirao obiteljski vjerski odgoj?

Obiteljski odgoj izvor je moje vjere i cijeloga mogega duhovnog rasta. Na tom čvrstom temelju, sudjelovanju u vjeronauku u školi i u župi, u raznim misijskim

aktivnostima, ali i školovanjem u katoličkoj srednjoj školi, gradio se moj dosadašnji život. Vjerski odgoj u obitelji veoma je važan za razvoj svakoga mladog čovjeka.

Otkada i zašto djelujete u misijskoj skupini svoje župe?

U misijskoj skupini svoje župe djelujem od prve godine osnovne škole, kad su „misionare“ vodile sestre uršulinke. Sada naše „misionare“ vode Sanja Jurić i Štefica Šimunić. Priključila sam se prvotno iz dječje radoznalosti i potrebe za druženjem s djecom svojeg uzrasta, a kasnije se to pretočilo u svjesnije uključivanje u taj veliki crkveni pokret pomaganja djeci u misijskim zemljama. Okupljamo se svake subote u 9:30. Ima nas mnogo, „bezbroj“ (smijeh!), i malih i velikih. Naš susret sastoji se od dva dijela: molitve i rada. Prvo se pomolimo, a zatim krećemo na posao, ovisno o periodu godine. Izrađujemo čestitke, kao i mnoge druge stvari u kojima djeca

i mladi iskazuju svoju kreativnost, a pred kraj susreta svi se okupimo na zajedničku molitvu *Misijske krunice*.

Zašto je potrebno da u župi postoji misijska skupina?

Drago mi je da u mojoj župi postoji misijska skupina, u koju se svi, baš svi, mogu uključiti i darovati svoje vrijeme i talente za druge. Najprije mi zajedno molimo jedni za druge, a onda i za one koji žive u dalekim misijskim krajevima, koje nikada nismo vidjeli. Ono što mogu istaknuti jest da naši ljudi po misijskim skupinama postaju svjesniji da postoje i drugi na svijetu, koji su u većim potrebama nego oni, te na takav način uče kako darivati a ne samo primati.

Petnaest godina pjevača Betlehemske zvijezde

Kako ste se uključili u pjevače Betlehemske zvijezde?

U pjevače Betlehemske zvijezde priključila sam se tako

što su me sestre uršulinke pozvale i rekle da će mi to biti jedno novo i veselo iskustvo. Potom su nas Papinska misijska djela Hrvatske pozvala da posjetimo uoči Bogojavljenja zagrebački Kaptol, a potom smo počeli obilaziti i obitelji naše župe. Naravno, za takvo što treba se i pripremiti. Na našim susretima učimo različite animacijske tekstove, pjesme, isprobavamo kostime za kraljeve, zvjezdonosca i anđele. Tako je bilo i ove godine, na jubilarnu, petnaestu godinu našeg postojanja. Obišli smo redom sve crkvene ustanove, knjižare katoličkih izdavača, samostane, svećenike i obitelji koje su nas htjele primiti. No sve uvijek za nas počinje s Nadbiskupskim duhovnim stolom, gdje nas dočekuju neki od pomoćnih biskupa i djelatnici svećenici i laici. To je uvijek nešto posebno. Tko god nas putem vidi, pozdravlja nas ili se želi slikati s nama. Nakon što prođe taj dan, dugo se sjećamo pojedinih trenutaka i ljudi koje smo putem susretali.

Otkad su 2015. godine pjevači Betlehemske zvijezde stavljeni na UNESCO-ov popis nematerijalne kulturne baštine, još sam radosnija što mogu biti dio te akcije, da molitveno i materijalno budemo solidarni s djecom iz misijskih krajeva Afrike, Latinske Amerike, Azije i Oceanije.

? Ove godine bili ste voditeljica skupine. Kako je to izgledalo?

! Da, od ove sam godine voditeljica svoje skupine s kojom sam išla po Kaptolu i Novoj Vesi. Ponaјprije moram pohvaliti skupinu jer su odlično odradili sve što smo dogovorili, bez obzira na to što su to djeca nižih razreda osnovne škole. Da ste samo vidjeli kako su bili sjajni! Paralelno s nama, jedni s lijeve, drugi s desne strane Kaptola, krenuli su u pustolovinu i pjevači Betlehemske zvijezde iz Župe sv. Antuna Padoanskoga sa Svetog Duha. Nije bilo naporno. Za mene je to bilo potpuno novo i odgovorno iskustvo, ali i veoma veselo. Prije mene voditelj je bio Nikola Pašalić, koji je kao mali pjevač glumio kralja, a kasnije je, kao odrastao, i sam postao voditelj. I ja sam bila tada u njegovoj skupi-

ni, jedna od kraljeva, a sad je došao red da i sama postanem voditeljica pjevača Betlehemske zvijezde. To je bilo prelijepo. Bogu sam zahvalna na tome.

Djeca kao primjer

? Što za vas znači geslo Djela sv. Djetinjstva – „djeca pomažu djeci“?

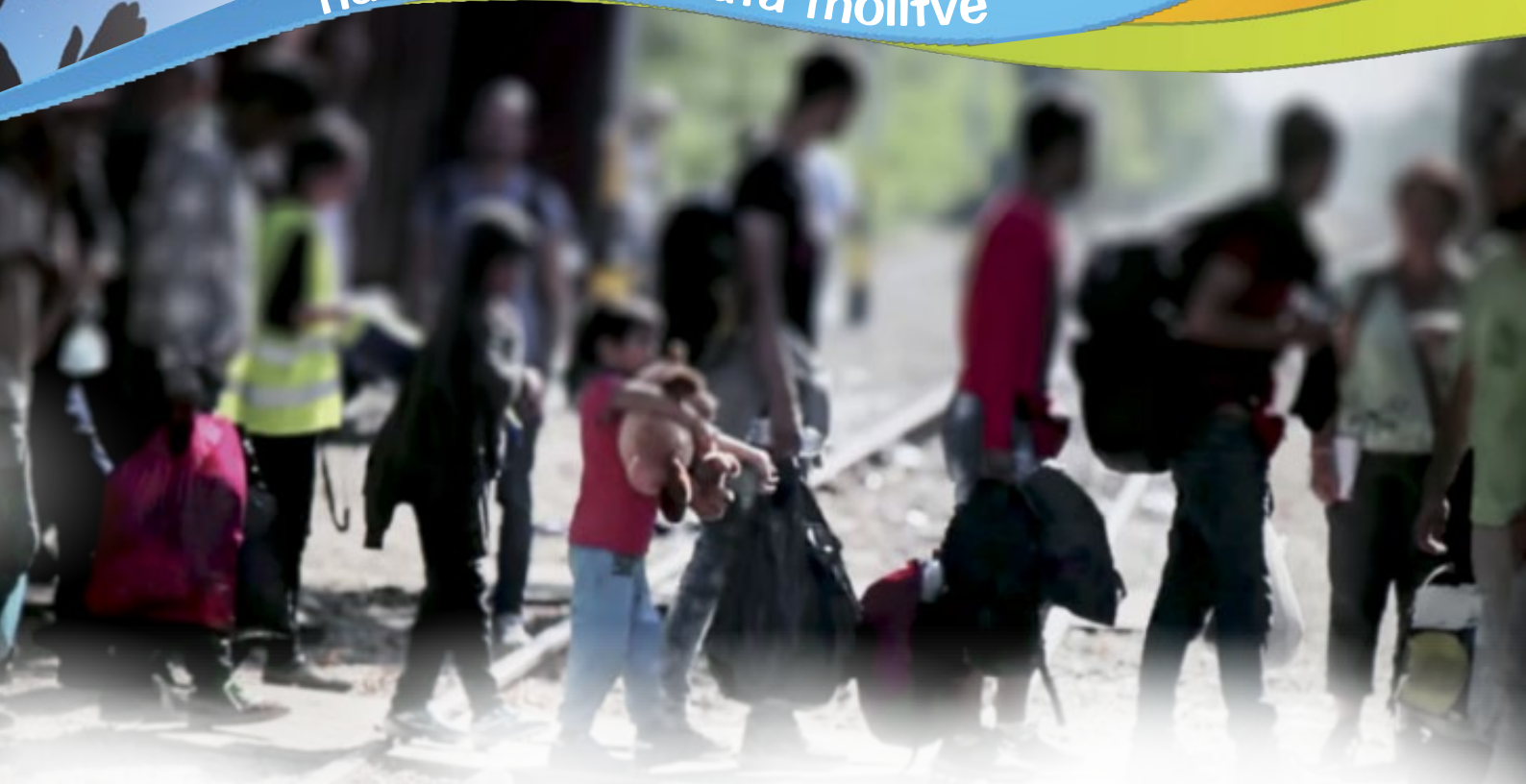
! Svi bi trebali pomagati jedni drugima, a djeca nam mogu biti primjer jer su nesebična i s radošću pomažu svojim vršnjacima. Ljudi bi se trebali ugledati na njih i slijediti njihov primjer. Znao je Isus zašto će reći da moramo biti kao djeca.

? Koja je vaša poruka malim misionarima?

! Moja poruka malim misionarima? Sve što radite, radite iz

ljubavi, s radošću. Možda vam se sve to što radite čini neznatnim, ali nekome će zasigurno to puno značiti. I najvažnije – postanite pjevači Betlehemske zvijezde u svojim župama (smijeh!).

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

Molimo da se čuju i razmotre vapaji naše braće i sestara migranata, žrtava kriminalaca u ilegalnoj migraciji.

Jedva da ima dana da mediji ne pišu ili ne govore o „migrantskoj krizi“. Naravno, uvijek kao o prijetnji. Još gore, kao uzroku svih poteškoća u državi – za sigurnost, za tržište rada, za kulturu. Sve migrante drži se za potencijalne kriminalce ili profitere. Generalizacija je vrlo loša stvar, jer dovodi do točke koja vodi k nepovjerenju, iracionalnom strahu, sve do odbacivanja.

Migrante se predstavlja kao izvor svih nesigurnosti. Međutim migranti su ti koje muči nesigurnost, oni su ti koji bježe iz svoje zemlje, riskiraju živote u želji da ponovno pronađu sigurnost. Naša podozrivost i netolerancija prema ljudima koji su u potrazi za gostoljubivom zemljom u kojoj bi se konačno smjestili, našli mir, mogli živjeti dostojanstveno, kao i svako ljudsko biće, izraz je našeg straha i sebičnosti. Za migrante je to pitanje života i smrti! Bilo koje rješenje za njih je povoljnije od stvarnosti iz koje bježe.

Zar osoba nema pravo tražiti bolje prebivalište, bolji život? Može li, ili mora li, odustati i prihvatiti glad, sram, ropstvo, ugnjetavanje, uništenje, smrt – bez borbe? Zar to ne bi bilo vrijeđanje dostojanstva ljudskog bića ako bi se odustalo od traženja boljih životnih uvjeta, borbe protiv nepravde? Trebaju li se stanovnici zemlje domaćina osjećati ugroženo ili nesigurno, ili se ponajprije upravo migranti, koji su napustili svoju zemlju, trebaju osjećati nesigurno?

Za te se ljude bez statusa, smatraju čudnima samo zato jer su različiti, jer su migranti, jer su izbjeglice bez papira, treba zauzimati, braniti ih i maksimalno pomagati. Iza riječi *migrant* nalazi se lice prezrenog čovječanstva, čovječanstva u potrazi za dostojanstvom. Kao kršćani znamo – Zemlja je dana u baštinu svim ljudima.

Nitko nije stranac na Zemlji. Potlačeni, marginalizirani, stariji, bolesni, mali, svi oni koji se sma-

traju i tretiraju kao „posljednji“ u društvu, pisao je sveti Ivan Pavao II. u svojoj apostolskoj pobudnici *Vita consecrata*, evanđeoski su siromasi.

U duhu blaženstava, kao kršćani, pozvani smo da ih utješimo u njihovim jadima i pružimo im pomoć; udovoljimo njihovoj gladi i žeđi za pravdom i pokažemo im put u nebesko kraljevstvo. Radi se o velikoj odgovornosti, od koje nitko od nas nije oslobođen, jasno – ako želimo dovršiti misiju spasenja koju nam je povjerio sam Gospodin.

„Nemojmo se prepustiti ravnodušnosti koja ponižava, navici koja anesteziira dušu i sprječava otkrivanje novog, u destruktivan cinizam. Otvorimo oči i vidimo bijedu svijeta, rane tolikih braće i sestara lišenih dostojanstva i osjetimo se pozvanima da čujemo njihov krik [...] Neka njihov krik postane i naš...“

(Papa Franjo)

VATIKAN

„Djelo Kongregacije za evangelizaciju naroda bitno je za mlade crkve“, tvrdi kardinal Fernando Filoni, dosadašnji prefekt Kongregacije

Svake godine Kongregacija za evangelizaciju naroda, zahvaljujući potpori Papinskih misijskih djela, daje oko 500 stipendija sjemeništarcima, svećenicima i redovnicama iz misijskih područja i mladim crkvama ovisnima o misijskom dikasteriju. Radi se o dubokoj i čvrstoj posvećenosti formaciji koja odgovara na očekivanja i potrebe mjesnih crkava u Africi, Aziji i Latinskoj Americi.“ To je za Agenciju „Fides“ rekao kardinal Fernando Filoni, dosadašnji prefekt Kongregacije za evangelizaciju naroda.

Povodom ovogodišnjeg blagdana Papinskog sveučilišta „Urbanijana“ Kongregacije za evangelizaciju naroda, kardinal je podsjetio da „Kongregacija pruža i ekonomski podržava mrežu učilišta u Rimu i Castel Gandolfu i djeluje u službi misionarskih djelatnosti mladih crkava za njihovu ljudsku, duhovnu, kulturnu i teološku osposobljenost“.

Mreža uključuje Papinsko sveučilište „Urbanijana“ za sjemeništarce, s oko 160 mjesta; Papinsko sveučilište svetog apostola Petra za svećenike, s oko 180 mjesta; Papinsko sveučilište svetog apostola Pavla za svećenike, sa 190 mjesta; Papinsko sveučilište „Mater Ecclesiae“ za redovnice, sa 120 mjesta u Castel Gandolfu.

Konačno, postoji i Misionarski fakultet svetog Josipa za stručno usavršavanje nastavnika, s oko 25 mjesta.

„Brojni biskupi iz misijskih područja mole da pošalju svoje sjemeništarce i biskupijske svećenike da

studiraju na tim fakultetima“, kazao je kardinal Filoni, „i zato je to djelo podrške formaciji i dalje neophodno za život mladih crkava.“

Povodom ovogodišnjeg blagdana Papinskog sveučilišta „Urbanijana“, koji se slavi 9. siječnja, kardinal Filoni predslavio je misu sa studentima, rekavši im: „Put koji trebate proći za vas, često težak i neravan. Vaš put studenata koji studiraju, koji se oblikuju duhovno i intelektualno, zahtijeva velikodušnost i stalnu predanost. Međutim, sve bi to bilo beskorisno da nema svoj uvir i svoju svrhu: osnovni je cilj uvijek stavljanje Boga na prvo mjesto.“

Kardinal je savjetovao studentima da „misle na tri dara koje će darovati Gospodinu poput mudraca: zlato vašeg života, odnosno ono što imamo: naš život je zaista zlato, najdragocjenije; tamjan – naše molitve koje idu uvijek k Bogu, uvijek i svakodnevno; mirtu – koja odgovara našim patnjama, a semitsko ime mirte, *murr*, znači *gorko* te ona nastaje kad se drvo zareže da bi se cijedio sok. Radi se o doprinosu našeg čovječanstva koje je i sam Krist htio uzeti.“

Na kraju mise rektor Papinskog sveučilišta „Urbanijana“ mons. Vincenzo Viva kardinalu je izrazio „duboku zahvalnost i sinovsku naklonost cijele zajednice“. „Ovo slavlje“, podsjetio je rektor, „doista nije za naše sjemenište samo godišnji sastanak na kojem se prisjećamo činjenice da se o svetkovini Bogojavljenja ili Sveta Tri kralja izražava priroda i poslanje

ovog sveučilišta. Naši studenti gotovo su povijesni nastavak sveta Tri kralja, koji su izdaleka došli upoznati i klanjati se otajstvu Božanske Riječi, osobi Isusa Otkupitelja, i dopustiti mu da ih učini apostolima evangelizacije u svim kutovima zemlja.“

Ove godine događaj je imao posebno značenje zbog odlaska kardinala Filonija s čela Kongregacije te mu je rektor uputio zahvalu: „Na kraju vaše službe u našem dikasteriju želio bih izraziti uime svih odgajatelja i cijele zajednice studenata i osoblja ovog sveučilišta našu iskrenu zahvalnost za sve dobro koje ste učinili za našu zajednicu.“

Inače, Papinsko sveučilište „Urbanijana“ veliko je sjemenište Kongregacije za evangelizaciju naroda, koju je u Rimu 1. srpnja 1627. osnovao papa Urban VIII. bulom *Immortalis Dei Filius*.

Agencija „Fides“, 11. 1. 2020.

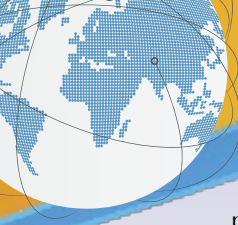
Molimo za narode Demokratske Republike Kongo

Godinu nakon što je kongoanski predsjednik Felix Tshisekedi preuzeo vlast, obećavajući demokraciju i stabilnost, katolički čelnici te zemlje upozoravaju da je zbog dugotrajna nasilja u pitanju sam opstanak zemlje.

Mons. Andre Massinganda, zamjenik glavnog tajnika Biskupske konferencije Konga, rekao je za „Catholic News Service“ da se Crkva brine „kako donijeti mir na područja gdje se rat nastavlja i kako okončati ubojstva i pokolje, tako da bi ljudi

mogli ponovno živjeti u sigurnosti“.

Od 27. do 31. prosinca 2019., na zahtjev mons. Melchisedecha Sikulija Palukua, biskupa Butembo-Benija, kardinal Fridolin Ambongo Besungu, nadbiskup Kinshase i potpredsjednik Biskupske konferencije,

posjetio je ratnim sukobima opustošenu provinciju Sjeverni Kivu, da bi „utješio stanovništvo ranjeno mnogobrojnim zločinima“. Pozvao je odgovorne da naprave sve da bi izbjegli balkanizaciju Konga, odnosno da zemlju podijele prema etničkim kriterijima.

Massinganda je za „CNS“ 8. siječnja rekao da Katolička Crkva i dalje nastavlja poticati odgovorne na vlasti da traže mir. „Već smo 20 godina u ratnom stanju; iako je bilo perioda relativna mira, zemlja nikada nije bila pod kontrolom vlasti“, rekao je mons. Massinganda. „Istina, kongoanska vlada ima svoju vojsku i multilateralne snage raspoređene su u cijeloj zemlji, ali još smo uvijek suočeni s dubokim problemima.“

Po povratku u Kinshasu, na konferenciji za novinare 3. siječnja kardinal Ambongo rekao je da su se građani Konga nadali da će se ubojstva zaustaviti otkad je Felix Tshisekedi na izborima u prosincu 2018. zamijenio dugogodišnjeg predsjednika Josepha Kabilu. Međutim, dodao je, ne može se slaviti demokratska promjena vlasti dok ljudi još umiru u istočnom Kongu.

„Svjedočio sam iz prve ruke neprihvatljivoj bijedi traumatizirana i moralno oslabljena stanovništva, praznih sela i napuštenih polja“, rekao je kardinal, čije su primjedbe objavljene na mrežnoj stranici Biskupske konferencije Konga.

Centar za studije za promicanje mira, demokracije i ljudskih prava (CEPADHO), sa sjedištem u Kivuu, izjavio je početkom siječnja da je od 30. listopada u toj regiji poginulo više od 240 civila, a najmanje je 20 osoba ubijeno u gradu Beniju od pri-

padnika islamističke skupine „Allied Democratic Forces“ tijekom posjeta kardinala Ambonga.

U Biskupiji Butembo-Beni, na istoku Konga, u provinciji Sjeverni Kivu, već više od 45 godina djeluju misionarke i misionari iz Hrvatske, fra Ilija Barišić, svećenik franjevac iz Provincije sv. Jeronima iz Zadra, te osam redovnica Družbe školskih sestara franjevki Krista Kralja iz splitske provincije. Svih tih strašnih godina oni su ostali vjerni Isusu i ostali s narodom dijeliti i dobro i zlo. Gospodine, pomози narodu velike i prelijepe zemlje Kongo!

Prijatelji Malog Isusa na božićnome karitativnom sajmu u Župi Novo Sarajevo

U predblagdanskim, adventskim danima, kada na poseban način suosjećamo i pomažemo onima koji imaju manje od nas, Župa Novo Sarajevo također je dala svoj prinos. Naime u toj župi u subotu 14. pro-

sinca 2019. u popodnevним satima priređen je božićni karitativni sajam za bližnje u potrebi. Prijatelji Malog Isusa imali su dva svoja prodajna stola, na kojima su bili ponudeni razni božićni ukrasi, nakit, rukotvorine, med, čestitke, igračke i sl. Sestra Ana Marija, dvije djevojke iz Dječjeg doma „Egipat“ i jedna članica Prijatelja Malog Isusa radosno su prodavale ono što su pripremile za sajam. Sva prikupljena sredstva namijenile su za izgradnju kapelice navještenja Gospodinova u mjestu Beatris, Petit Goave, u Haitiju.

Posjetitelji sajma rado su prilazili i kupovali poklone sebi i svojim bližnjima i tako pokazali svoju kršćansku ljubav i huma-

nost na djelu. Večer je privedena kraju slavljenjem svete mise u župnoj crkvi Presvetog Trojstva, koju je predslavio župnik vlč. Marinko Filipović. Potom je u prostorijama Župnoga pastoralnog centra „Josip Stadler“, gdje je i bio održan sajam, održan koncert božićnih pjesama, koji su priredili članovi glazbene sekcije Zajednice hrvatskih studenata „Pleter“. Zahvalne smo župniku što nam je omogućio da sudjelujemo na božićnom sajmu i tako pomognemo u izgradnji kapelice u Haitiju.

Bogu hvala na divnu danu i daru svih ljudi koji su otvorili svoja srca i svojim novčanim prilogom pomogli prikupljanju sredstava za misije u Haitiju.

Matea Klemo, PMI

Pjevači Betlehemske zvijezde

Diljem Hrvatske i Bosne i Hercegovine obilježena je akcija Papinskoga misijskog Djela svetog Djetinjstva „pjevači Betlehemske zvijezde“. Mali misionari, obučeni u tri kralja, anđela i zvjezdonosca, radosno su prihvatili misijsko poslanje Crkve te se priključili brojnoj djeci širom svijeta koja pod nazivom „pjevači Betlehemske zvijezde“ prikupljaju priloge u korist svojih vršnjaka u misijskim krajevima svijeta.

Mali misionari, „pjevači Betlehemske zvijezde“ (koje se još naziva i *zvjezdari*), članovi su svjetskog pokreta katoličke djece Papinskoga

misijskog Djela svetog Djetinjstva i najveća su akcija solidarnosti djece djeci, najpotrebitijima iz misijskih krajeva Afrike, Latinske Amerike, Azije i Oceanije, kojima nastoje omogućiti školovanje, prehranu, liječenje te sretnije odrastanje. Njezini počeci sežu u 1954. godinu, kad je Slovenac Janez Rovnan, svećenik salezijanac iz Klagenfurta, predložio djeci da u manjim skupinama pošu čestitati Božić, ali pritom ne sakupljajući novčane priloge za svoje potrebe, nego za siromašne vršnjake u misijskim zemljama. Čestitanje se proširilo na sve austrijske

krajeve te danas uključuje oko 85 000 djece koja kao kraljevi, anđeli i pastiri obilaze domove i ustanove, pozivajući na solidarnost sa siromašnom djecom u svijetu. Samo četiri godine kasnije akcija je započela i u Njemačkoj te danas okuplja oko 500 000 djece, koja godišnje prikupuje oko 35 milijuna eura za više od tri tisuće velikih projekata diljem siromašnih, misijskih krajeva – izgradnju škola, sirotišta, ambulanti i bolnica. Od 2015. godine „pjevači Betlehemske zvijezde“ uvršteni su na popis nematerijalne kulturne baštine pod zaštitom UNESCO-a.

Župu Resnik pohodili kraljevi

Tradicija se nastavlja u župi Uznesenja Blažene djevice Marije u Resniku – i ove su godine pjevači Betlehemske zvijezde obišli naše obitelji. Zašto se svake godine odazivaju na ovu akciju posvjedočila je Klara Maras, učenica 7. razreda:

„Jako je lijepo pomagati ljudima, a pogotovo onima koji imaju manje od nas. Mi kršćani imam uzor u Isusu koji je čitav svoj život pomagao drugima. Zato mi djeca iz župe Uznesenja BDM iz Resnika svake godine pomažemo na-

šim prijateljima, točnije djeci u misijskim zemljama, koji nemaju dovoljno sredstava za hranu i školovanje. Kao pjevači Betlehemske zvijezde idemo od kuće do kuće i prikupljamo darove za naše prijatelje u misijama. Ta djeca nikad neće znati tko smo mi, ali će sigurno osjetiti dobrotu i ljubav koju im Bog daje preko nas. Mi smo sretni što možemo pomoći drugima“.

Jubilarni posjet zagrebačkomu Kaptolu

Uoči svetkovine Bogojavljenja, u petak 3. siječnja zagrebački Kaptol i Novu Ves posjetili su mali misionari – skupina pjevača Betlehemske zvijezde iz Župe svetog Mihaela arkandela u Gračanima i Župe sv. Antuna Padovanskoga sa Svetog Duha, pozivajući već petnaestu godinu u nizu na molitvenu i materijalnu solidarnost s djecom u misijskim krajevima. Na svojem putu, obučeni u mudrace i slijedeći zvijezdu, pjevači Betlehemske zvijez-

de naviještali su rođenje Isusovo. Recitacijama i božićnim pjesmama obradovali su djelatnike crkvenih ustanova (Nadbiskupski duhovni stol, „Glas Koncila“, Svećenički dom), knjižare katoličkih izdavača, svećenike i samostane.

Proslava Dana sv. Djetinjstva u Pitomači

Na blagdan Sveta Tri kralja u župnoj crkvi sv. Vida u Pitomači pjevači Betlehemske zvijezde uprizarili su kratak recital na početku župne svete mise. Crkvu su posjetila Tri kralja, vodena zvijezdom i praćena ande-

lom. Došli su da bi prenijeli poruku Kristova rođenja. „Ti si ne samo čovjek zemlje, ti si čovjek neba, u tebi je zvijezda koja upućuje na onoga koji je sišao s neba. U tome djetetu zasjao je sam Bog i pozvao i mene i tebe, brate i sestro, da po-

stanemo neiskvarena i jedinstvena slika Božja. On nije došao da bude sam, on živi za druge, tebe i mene. A sve što od tebe traži jest da mu pokloniš svoje srce.»

Na Svjetski dan misija djeca su ponijela kućama misijske kutijice, koje su punila sve do svetkovine Bogojavljenja te ih na taj dan donijela u crkvu. Na taj su način i djeca i

odrasli otvorili svoja srca za bližnje, pomažući onima koji su najpotrebitiji, prenoseći poruku da smo svi u službi ljubavi.

Petra Posenjak, župna animatorica

Pjevači Betlehemske zvijezde iz Župe Presnače

U akciju Papinskoga misijskog djela svetog Djetinjstva „pjevači Betlehemske zvijezde“ uključili su se i vjeronučenici Župe sv. Male Terezije iz Presnača. Za tu akciju posebno su se pripremali vježbajući pjesme, recitacije, spremajući odore i misijsku kutijicu. Uoči svetkovine Bogojavljenja, 5. siječnja, u pratnji

župnika mons. Ivica Božinovića i vjeroučiteljice Blaženke Ivekić, obučeni u kraljeve i slijedeći svjetlo božićne zvijezde, posjetili su domove svojih župljana, ali i samostane klanjateljica Krvi Kristove, milosrdnica, misionarki ljubavi te župnika i vjeronike u župnoj crkvi pohoda BDM u Banjoj Luci. Također u biskupskom ordinarijatu pjesmom i recitacijama pozdravili su i biskupa banjolučkoga mons. dr. Franju Komaricu, njegova pomoćnog biskupa mons. dr. Marka Semrena te svećenike i sestre koji žive u ordinarijatu.

Na svojem putu ove godine prikupili su 430,60 maraka i 100 kuna,

koje će proslijediti Nacionalnoj upravi Papinskih misijskih djela BiH. Radosni jer je i ove godine njihova misija urodila plodom, već su počeli razmišljati kako se pripremiti za sljedeću godinu. Na taj način, iako malobrojni (u akciji su sudjelovala sva vjeronaučna djeca župe), vjeronučenici su poletno i radosno dali svoj prinos te se svojim skromnim prilogom priključili brojnoj djeci širom svijeta koja pod nazivom pjevači Betlehemske zvijezde prikupljaju priloge u korist svojih siromašnih vršnjaka u misijskim krajevima svijeta.

biv

Koliko „kraljeva“ ima Šibenik

Cijeli niz godina u Župi Presvetog Srca Isusova u šibenskom naselju Baldekin djeca iz osnovnih škola, organizirana kao pjevači betlehemske zvijezde, pjesmom i recitacijom ulaze u domove brojnih obitelji koje su se prijavile i koje su darežljivo spremne dati svoj novčani prilog za pomoć školovanju djece u misijskim zemljama. Zovu ih „anđeli dobrote“ koji lete Baldekinom, svjetlonoše ljubavi, dobrote, nade i vjere.

Akciju je pokrenuo župnik Tomislav Puljić, koji je ujedno i ravnatelj Papinskih misijskih djela Šibenske biskupije. Njegova ideja naišla je na plodno tlo brojne i oduševljene djece, ali i odraslih župljana, koji idu s njima u pratnji i pomažu u organizaciji. Danas Župa Presvetog Srca Isusova na Baldekinu ima najviše pjevača betlehemske zvijezde u Hrvatskoj. „Iako se naša župa ne isti-

će po bogatstvu svojih župljana, oni su u Hrvatskoj u samom vrhu u humanitarnom djelovanju. Zahvaljujući dobroti svih vjernika, župa školuje siromašnu djecu u Africi, koja bez te pomoći nikada ne bi naučila ni čitati ni pisati. Pomažući tako svojim gladnim i siromašnim vršnjacima, naša djeca čine veliko djelo“, ističe župnik. „Posjećujući obitelji, donose radost i pjesmu, čine dobro djelo i obogaćuju sami sebe, svoje obitelji i cijelu župnu zajednicu.“

Šibenski pjevači betlehemske zvijezde s Baldekinu dosad su prikupili pomoć za školovanje više od 180 svojih vršnjaka u misijskim zemljama.

„Najveća je vrijednost cijelog projekta što se naša djeca odgajaju u

duhu dobrote, nesebičnosti i elementarne ljudske solidarnosti. To što nauče da je valjano činiti dobro ne može se mjeriti nikakvim materijalnim vrijednostima, a činjenica da u ovoj misiji sudjeluju s radošću i veseljem svemu daje jednu duboku ljudsku i duhovnu dimenziju. Radostan sam i ponosan na sve moje pjevače betlehemske zvijezde i na sve moje župljane koji su im otvorili vrata svojih domova i svojih srdaca“, zaključio je župnik Tomislav Puljić.

INDIJA
– o. Ante Gabrić

S brda i s dola

Ovaj put ne ćemo uz Ganges ni niz Ganges. Išao sam dakako i tamo. I to mnogo puta. I svašta sam doživio. No, čujem da su se neki jako prepali tigrova i strašnih zmija naočarki. Hajdemo stoga ovaj put malo u brda, u pohode našem bratu Nikoli Biliću, koji je ove godine na blagdan Velike Gospe u svojoj šezdesetoj godini položio svoje redovničke zavjete – kako ih je on nazvao – „prve, jubilarne i zadnje“. Sada on radi u Hazaribaghu. Ime toga mjesta je strašno. Znači: Tisućitigrovac. No, međutim, tigrovi su se odanle povukli u džungle.

Nebo je plakalo i plakalo, kao da se nije moglo isplakati kad smo brat Lukan i ja pripjeli u Hazaribagh. Prokislili od osmo do samostana časnih sestara, gdje je poglavarica naša misionarka časna sestra Edigna. Već mnoge godine ona divno radi u ovdašnjoj državnoj bolnici.

Poslije svete mise lijepo nas je počastila, baš kao prava Primorka. To spominjem u slučaju da dodete „piknikovati“ u Hazaribagh, da znate barem kamo ćete se navratiti...

U Hazaribaghu Družba Isusova ima veliki kolegij: novicijati i treću probaciju. Kolegij je sagrađen na velikoj zapuštenoj plantaži kave. Neumornim radom naše braće sada je opet posvuda naokolo krasan vrt, pun povrća.

Izgledalo mi je kao da sam došao u raj. S jedne strane ljepota prirode, s druge strane sveta tišina redovničkog novicijata. Pa onda još nasmijano lice našeg brata Nikole, koji nas je nestrpljivo čekao. On je rodnom iz Vranjica, kod Splita. Prije 40 godina odselio se u Australiju, u Freemantle, gdje su on i njegova obitelj bili svi-ma uzor. Kćerka i sin stupili su mu u redovnički stalež. Kad mu je umrla

plemenita žena, odlučio je on osvetiti svoj život Isusu. I dobar Spasitelj ga je, eto, doveo u Bengaliju. Brat je Nikola izučeni drvodjelac, pa će biti od velike pomoći ovdje u misijama.

Ne trebam vam opisivati sreću i radost brata Nikole na dan njegovih prvih zavjeta. Od veselja je plakao. Divni su putovi Božje providnosti. Pratila ona i nadalje dobrog brata! Bilo je to donekle i naše „narodno“ slavlje, jer smo bili prisutni toga dana: o. Ehrlich, br. Lukan, č. sestra Edigna i ja. Nakon dugih godina smo se sastali, pa smo malo i „prodivanili“, i po dalmatinsku, i po primorsku, i po slovensku.

No valjalo je brzo natrag u Bošonti. Posao čeka. Vratit ću se preko Ranchija. Prvi dio puta do grada Hazaribagha bio je najgori. Od silnih je kiša čitav put jedna velika lokva. Nego, „Matu ti uvijek srića prati“!

Ovdje su nedavno kupili jedan traktor za oranje. Otkopčali su plug, prikopčali jedan mali trolley, pa kroz vodu i blato u Hazaribagh. Bio je sa mnom o. Ehrlich. Šteta što nisam fotografirao toga dana. Bili smo tako poprskani blatom da je pola grada izašlo da nas vidi. Baš je bio počeo rat u Koreji, pa

su ljudi govorili: „Evo opet dolaze Amerikanci!“ Na putu nije bilo posebnih velikih nezgoda, osim što su nam rebra dobro smekšana i što smo dva puta gotovo pali pod traktor, a jedanput se traktor skoro prevrnuo i zamalo što ne pregazismo nekoliko koza i dva mala praščića! Do Ranchija smo išli u autobusu, „prvi razred“. Ako vam reknem da sam često mislio kako je lijepo bilo na traktoru, razumjet ćete kakav je to bio „prvi razred“.

U Ranchiju sam pohodio bogoslova Dionizija Birena Mondola, iz Bošontija, za kojega je toliko žrtvovao moj dobri sumještani i naš veliki dobročinitelj gospodin Luka Vistica. Dragi moj kume Luka, kako će biti velika tvoja radost kad ovaj tvoj štitićenik bude za nekoliko godina prikazao svetu misu za svoje roditelje i za tebe, koji si mu pomogao do Božjeg oltara.

Iz Ranchija ću vlakom u Calcuttu. No, kako rekoh: „Matu uvik srića prati!“ Po noći od 15. na 16. kolovoza Indiju je prodrmao jedan od najvećih potresa. Središte potresa bilo je gore na sjeveru, u Assamu, gdje je neopisiva šteta, no i ostali dijelovi Indije osjetili su potres. Dosta je željezničkih mostova napuklo, linije se pokvarile, pa su mnogi odgodili svoja putovanja dok ne dobiju bolje vijesti. No, ja sam morao ići. Trebat će, međutim, mnogo obilaziti. U Calcuttu ćemo stići sa šest sati zakašnjenja.

Vlak je gotovo prazan. Ali stanica je puna ljudi, užurbanih i uznemirenih. Baš je to zgoda za lopove. I policija je uhvatila dvojicu upravo pred

polazak vlaka. Uvukli se negdje u vagon. To je ljude još više preplašilo. Sa mnom je u odjelu neki trgovac, debeljko. Žmirka kad govori. A govori dosta. Možda i malo previše. Po svoj prilici je to od straha. Pregledao je sve prozore i vrata. Kako je dosta krađa na željeznicama, svi prozori imaju čvrste šipke. On je svaku šipku opipao i prodrmao. Onda je još zatvorio prozore i vrata. Iza toga je sjeo i počeo je puhati... kao kakav stroj. Vruće je! A kako i neće biti vruće, kad je sve zatvoreno. Bilo je zbilja nenasosno. Rekoh tada ja njemu da volim više poginuti od ruke razbojnika nego se ugušiti u ovoj sparni. Vlak je baš izlazio iz stanice. Dignem se i otvorim prozore. No u nezgodan čas. Vlak se naglo zaustavi. Netko je povukao signal za pomoć. Trgovac skoči i zatvori prozor. Dva su mu oka skoro iskočila. A dimije mu se od straha tresu. „Eto, zar Vam nisam rekao? Lopovi su se opet pojavili!“

I imao je pravo. Netko je uhvatio još jednog „poštenjačinu“, koji nije mogao ni toliko čekati da se vlak malo udalji od stanice. Vojnička je policija za nekoliko minuta uhvatila lopova. Ali vlak je tu čekao još više od pola sata. Zašto, to mene ne pitajte. Možda su čekali da se moj debeljkasti suputnik malo smiri.

Bio sam prilično umoran, pa sam se mislio malo odmoriti. No, najprije se je trebalo dogovoriti tko će bdjeti i čuvati stražu po noći. Kako sam dobar, dao sam njemu prednost! I on je drage volje preuzeo dužnost, jer se u mene, izgleda, nije previše pouzdavao.

Probudio sam se po noći sav uznojen, kao da sam bio u parnoj kupelji. Pogledam na prozor. Opet je sve bilo zatvoreno. Onda sam mu rekao neka on sada pođe ispavati, a ja da ću bdjeti. Prozore sam, dakako, odmah otvorio. Trgovcu je bilo hladno. Kosa mu se ježila. No, to je po svoj prilici više od straha nego od studeni. Mislio sam si: ipak je dobro biti praznih džepova. Barem se čovjek ne treba bojati lopova!

Već smo bili u ravnici kad je svanulo. Počela je jaka vrućina. Ali prozor je bio sada otvoren. Pa čak i vrata. Dvanaest sati vožnje. Moj prijatelj je naručio čaj. Pita mene da li ću i ja piti. Rekoh mu da ja imam obaviti još svoje molitve (svetu misu) i da prije toga ne mogu ništa jesti.

„Pa ćete tako ostati sve do 12 sati?“ „Mala žrtvica iz ljubavi prema našem Raspetom Spasitelju!“ Gledao me zabezeknut. Nije toga mogao shvatiti. U svojoj vjeri o tome nije čuo.

Bilo je to jutro 18. kolovoza, dan svete Jelene, imendan moje drage sestre Jele i tolikih mojih milih dobročiniteljica. Za njih sam želio prikazati svetu misu kod Gospe Milosrda od Boitakhana, Calcutta. Baš je bilo podne. Vrućina strašna. A i umoran sam malo. No, sretan i veseo da sam još na vrijeme stigao da odslužim svetu misu za sve dobre Jelene. Ipak, nije bilo samo za njih. Svih sam se vas, dragi moji dobročinitelji, sjetio. Dnevice ste vi u mojim mislima i srcu kod Božjega oltara. I dokle god moje srce bude kucalo, kucat će puno zahvalnosti za svu vašu ljubav i dobrotu.

Sveti Ljudevit (Alojzije) Versiglia i Kalist Caravario, mučenici, misionari u Kini

Za vrijeme pastoralnog putovanja u malu kršćansku misiju u Lianzhou (provincija Guangdong, južna Kina), područje opustošeno građanskim ratom, brod na kojem su plovili biskup Versiglia, don Caravario i petero mladih ljudi, dva učitelja, njihove sestre i jedna vjeroučiteljica, napali su kineski riječni gusari, njih desetak. Razbojnici su najprije tražili da im misionari plate 500 dolara, a kad su im misionari odgovorili da nemaju novca, odlučili su sa sobom odvesti tri djevojke. Dvojica salezijanaca stali su pred njih i nisu im to dopustili. Razbojnici su ih nato odveli u obližnju šumu, srušili na tlo, svezali, istrgnuli im križeve s vrata i potom ih ustrijelili. Salezijanski mučenici umrli su s molitvom na usnama. O njihovom junaštvu kasnije su svjedočili njihovi suputnici. Dogodilo se to 25. veljače 1930., nedaleko od Lianzhoua. Otete djevojke oslobodila je nakon nekoliko dana kineska vojska.

Sveti Ljudevit (Luigi) Versiglia, salezijanac, biskup i mučenik, rođen je 5. lipnja 1873. u naselju Oliva Gessi (provincija Pavija, Lombardija). S 12 godina stupio je u oratorij svetog Ivana Bosca, a 1889. postao salezijanac. Studirao je filozofiju na „Gregorijani“ u Rimu te je 21. prosinca 1895. zaređen za svećenika. Bio je desetak godina poglavar novaka u gradu Genzano di Romi (Lacij), a potom je 1906. godine poveo prve salezijanske misionare u Kinu. Nakon utemeljenja salezijanske matične kuće u Macau, posvećen je 1920. za biskupa i imenovan za prvoga apostolskog vikara u Shaoguanu (provincija Guangdong, južna Kina). U teškim vremenima, prožetima političkim sukobima, socijalnim teškoćama i širenjem kriminala, bio je mudar i neumoran pastir, više brižan otac nego strog poglavar. U svojem vikarijatu otvorio je sjemenište, škole, sirotište i dom za stare i nemoćne, pa su ga cijenili i nekršćani. Zvali su ga „otac siročadi“.

Sveti Ljudevit uspio je sve to učiniti u vrlo tešku periodu za Kinu, gdje je carska era završena 1. siječnja 1912. i proglašena Republika Kina. Nestabilnost novostvorene republike pogoršala se infiltracijom sovjetskih komunista, koji su 1927. zabranjeni od generalisimusa Chiang Kai-sheka, što je označilo početak duga građanskog rata. U toj društvenoj klimi život stranaca, a posebno kršćanskih misionara nije bio nimalo jednostavan. Kad mu je njegov prijatelj talijanski svećenik uručio kalež kojim je don Paolo Albera (1845. – 1921.) slavio svojih 50 godina svećeništva, Versiglia se sjetio vizije koju je sv. Ivan Bosco otkrio salezijancima 1885.: „Don Bosco je vidio da će se, kad se u Kini kalež napuni krvlju, salezijansko djelo čudesno raširiti među tim brojnim narodima.“

Don Kalist (Callisto) Caravario, salezijanac, svećenik i mučenik, rođen je 18. lipnja 1903. u Cuornèu (provincija Torino, Pijemont), u pobožnoj radničkoj obitelji. Školovao se u salezijanskom oratoriju i 1919. postao salezijanski novak. Upoznao je biskupa Ljudevita Versigliu 1921. u Torinu i tad mu rekao: „Biskupe, vidjet ćemo se uskoro u Kini! Zajedno ćemo učiniti poznatim svjetlo Kristovo.“ Plemenit i blag mladić otputovao je 1923. u Kinu. Najprije je kao misionar djelovao u Macau, potom na otoku Timoru, a od 1929. u Shaoguanu, gdje ga je biskup Versiglia zaređio za svećenika.

U jednom od svojih pisama majci mladić je dirljivo napisao: „Od danas vaš Kalist više nije vaš, potpuno je Gospodinov, u cijelosti predan njegovoj službi! [...] Hoće li moje svećeništvo biti kratko ili dugo, ne znam. Važno je da radim dobro i da predan Gospodinu mogu reći da su, uz njegovu pomoć, urodile plodom milosti koje mi je pružio.“

Papa Ivan Pavao II. proglasio je mučenike Ljudevita i Kalista 15. svibnja 1983. blaženima, a 1. listopada 2000. svetima, zajedno s još 118 kineskih mučenika. Tad je izjavio: „Dvojica salezijanaca postali su sveci ne zbog toga što su bili mučenici, već su postali mučenici zbog toga što su bili sveci.“

ZA MISIJE I MISIONARE:

Učenici i djelatnici KŠC-a „Sv. Josip“, Sarajevo 7.225,50 KM + 150 EUR * Mijat Tuka 50 KM * Bogoslovi i duhovnik VBS, Sarajevo 193,05 KM * Marija i Antuka Trupina 200

KM * Mara & Mara 500 KM * Ana Jerković 50 KM * Sestre Sv. Vinka, Sarajevo 300 KM * Siniša Skočibušić 50 KM * N. N. 200 KM * Ivanka Vidović 50 KM * Pizzeria „Don Andjelo“ 20 KM * B. i M. 100 KM * Župa Bezgrješnog Začeca BDM, Crkvice 340 KM * Župa Sv. Roka, Prud 100 KM * Anto (Franjo) Jurić 30 KM * Župa Sv. Marka Evandeliste, Gradačac 215,50 KM * Drago Banović 100 KM + 50 EUR * Jela Antunović 100 KM * Župa sv. Ilije Proroka, Turić 410 KM * Školske sestre franjevske hercegovačke provincije, Sarajevo 150 KM * Župa Sveti Križ Začretje 750 kn * Molitvena zajednica Šigetec i Biblijska grupa Ludbreg 11.550 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Ivica Bradara 150 kn * Ivan Ivković 200 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * N. N. 200 kn * Božidar Škarec 200 kn * N.N 400 kn * Branka Maslač 200 kn * Miroslav Fadiga 100 kn * Marica Laštro 400 kn * Gordana Jurković 300 kn * N. N. 400 kn * Franjo Keserović 50 kn * Gordana Radošević 50 kn * OPG Petra Žampera 300 kn * Nada Lusina 200 kn * Ivana Knežić 500 kn * Ante Matković 50 kn * Marija Korak 100 kn * Nikola Planinić 1.000 kn * Hrvoje Cerovac 200 kn * Marina Čulo 1000 kn * Dobriša Kućar 110 kn * Slavica Arapović 100 kn * Salon Kože Klara 630 kn * Nikolina Štimac Puž 100 kn * Perica Jerković 200 kn * Ivan Stričević 1.000 kn * Nikola Grgić 2.000 kn * Milan Lisac 500 kn * Župa sv. Leopold Mandić, Koprivnica 900 kn * Župa Oroslavje 945 kn * Sestre Benediktinke, Rab 100 kn * Veronika Valičević 50 kn * Davor Cindrić 780 kn * Tomislav Čubelić 200 kn * Goran Šipek 50 kn * Hadrijan Kučić 100 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Ivica Petrinović 60 kn * Marija i Božo Kostešić 100 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Zoja Zubčić 300 kn + 100 kn * Adam Okrugić 330 kn * Dominik Ozimec 300 kn * Midhad Huskić 50 kn * Milena Zaninović 50 kn * Vinko Klarić 200 kn * Melita Ligorio 100 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

N. N., župa Sv. Ignacija, Sarajevo 100 EUR * Anto i Kata Jelić 25 KM * Kata Žuljević 30 KM * Ruža Žuljević 20 KM * Marija Žuljević 20 KM * Ivanka Vidović 50 KM * Nada Rupčić 50 KM * Ruža Šakić 50 KM * Ana Rosić 50 KM * Iz župe Srednja Slatina: Stjepan i Kruno Adžamić 50 EUR; Marijan Jurić 50 EUR; Jozo Mandić 100 EUR; Marinko Mandić 100 EUR; Marinko Božić 100 EUR; Anto i Jela Galić 100 EUR; Anto Anić 50 EUR; Nikola Mandarić 50 EUR * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Nada Alfirev 100 kn * Sandra Španović 200 kn * Ivan Ivković 100 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Miho Bošković 100 kn * Josip Kordić 100 kn * Antal Balog 50 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Veronika Radić 200 kn * Dubravko Tandarić 55

kn * Ivica Čulina 120 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Gordana Radošević 50 kn * Dubravko Tandarić 235 kn * Maro Kaluz 75 kn * Župa Gornja Drenova 500 kn * Blaško Kivić 200 kn * Ivanka Kovačić 100 kn * Darovatelji preko o. Drage Kolimbatovića 4.200 kn * Marta Bajf 150 kn * Mirjana Rožić 500 kn * Danica Rimac 500 kn * Dubravko Tandarić 85 kn * Dubravko Tandarić 155 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Petar Ikić 200 kn * Pero Petanjak 100 kn * Valentina Oštarijaš Črljenica 100 kn * Stjepan Živković 1.000 kn * Antal Balog 50 kn * Zoja Zubčić 50 kn * Melita Ligorio 100 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Župa Sv. Ilije Proroka, Turić 200 KM * Pjevači Betlehemske zvijezde, župe Sv. Male Terezije, Presnače 430,60 KM + 100 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Ivan Bator 1900 kn * Župa Brdovec 1.090,12 kn * Dinko Rogulj 200 kn * Župa Donji Zamet 200 kn * Župa Sveti Križ Začretje 200 kn * Lovro Ačkar 20 kn * Darinka Gatara 65 kn * Pjevači Betlehemske zvijezde Kaptol i Nova Ves 4.140 kn + 100 EUR + 5.665,50 kn * Župa Murter 14.500 kn * Župa sv. Obitelji, Osijek 4.500 kn * Župa Kutinska Slatina 360 kn * Župa Kloštar Ivanić 10.000 kn * Marija Nikolić 50 kn * Župa Oroslavje 300 kn * N.N 30 kn * N.N 210 kn * Škola za medicinske sestre 50 kn * Patricija Čuletić 15 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

Ivana Čilić 20 KM * N. N. 200 kn * Tomislav Bilić 150 kn * Stjepan Harča 211 kn + 350 kn * Pero Petanjak 50 kn * N. N. 500 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

F. i A. 25 KM * Irena Šimić 30 KM * Lucija Rupčić 500 KM * Dragan Rupčić 1.500 KM * N. N. 200 kn * Dragica Čiča 750 kn * Bara Miković 100 kn * Gordana Jurković 400 kn * Ružica Raspudić 200 kn * Marko i Anka Spajić 5 EUR * Ivica Filipović 1.000 kn * Melita Gregorović 200 kn * Božica Pratkaner 50 kn * s. Kalista Grbeš 200 kn * Vesna Hećimović 200 kn * Stjepan Kozelka 50 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

N. N., župa Sv. Ignacija, Sarajevo 100 EUR * A. i F. 25 KM * Ivanka Doko 25 KM * Mara Jurić 70 KM * „Komping“ d.o.o., Vitez 50 KM * ITD, Posušje 200 KM * Anđa Mihaljević 100 KM * Ivan Ivković 100 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Anđa Mrvelj 100 kn * Danica Damjanović 200 kn * Ruža Turk 50 kn * Vesna Erdec 75 kn * Nada Vuković 50 kn * Igor Končurat 100 kn * Josip Trbara 500 kn * Verica Rubić 300 kn * Danica Kristić 100 kn * Anđa Svoboda 50 kn * Josip Čović 70 kn * Ivica Dropulić 50 kn * Ivanka Boras 200 kn * OŠ Sesvete 5.385 kn * Lujo i Lujo d.o.o. 430 kn * Siniša Jurić 100 kn * Ivan Bosnić 1000 kn * Anto Rimac 100 kn * Rosa Kokošarević 750 kn * Ivica Gelo 150 kn * Barbara Hubak 1.000 kn * Mladenka Fabojanić 100 kn * Trgovina Veić 200 kn * Dario Maradin 100 kn * B. Drakulić 100 kn * Zita Kolveši 200 kn * J. Zrno 30 kn * Zrinka Čale 200 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Ljubica Filipović 800 kn * Jasminka Jug 100 kn * Suzana Presečki 50 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Ruža Marić 50 KM * Franjo Stojić sa rodbinom i prijateljima, Čitluk 647 KM + 50 EUR * Sandro Jakopčević 75 kn * Bernarda Petrušić 100 kn * Ante Bilopavlović 150 kn * Marija Mađarević 200 kn * Ivica Raketinec 400 kn * Mirela Krstulović 200 kn * Marija Bobinac 50 kn * Smiljana Dragić 100 kn * Stjepan Živković 1.000 kn * Ivan Kosić 68 kn * Marija Bobinac 50 kn * Bernarda Petrušić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:

Siniša Skočibušić 50 KM * Anica Lovrić 200 KM * Ljilja Grbešić 100 KM * Lidija Petrač 70 kn * Mato Josić 200 kn * Stane Radulović 100 kn * Maja Peraica 200 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn * Nikola Horvat 100 kn * Srećko Botrić 150 kn * Dario Časar 150 kn * Ivan Vičić 100 kn * Ivan Vrbanić 1.000 kn * Blaško Kivić 200 kn * Kata Sabelja 100 kn * Mirna Noethig 100 kn * Marija Vuković 100 kn * D. Delić 120 kn * Marija Daniela Krnić 1.000 kn * Tomislav Skroza 200 kn * Nikolina Sabolić 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Nikola Marković 100 KM * Ante Sabljčić 150 kn * Aqua V.M.V. 10.000 kn * Vlado Juka 970 kn * Ivo-Dino Hrga 50 kn * Pamela Banovac 50 kn * Jasenka Grgić 300 kn * Marina Marin Vahčić 970 kn * Ante Karačić 15 kn * Barbara Ivančić 485 kn * Iva Tokić 485 kn * Anita Mikec 100 kn * Mira Grmuša 111,51 kn * Zdenko Hegeđuš 970 kn * Mirna Zrinski 970 kn * Veronika Škegro 50 kn * N.N 50 EUR * Ivo Hrga 50 kn * Ruža Tokić 200 kn * Fontik d.o.o. 1.940 kn * Dunja Osojnak Marinović 2.087,79 kn * Ksenija Golić Mataković 150 kn * Slavica Lončarević 485 kn * Martina Ivančić 485 kn * Sanda Smolić 485 kn * Ana Pavković 50 kn * Mira Bakula 50 EUR * Marijana Vilić 50 kn * Martina Oravec 120 kn * Zrinka Kelava 50 kn * Marina Spajić Brekalo 50 kn * Silvija Ljubojević 100 kn * A.Rimac 100 kn * Josip Spajić 50 kn * Majda Uremović 100 kn * Ljuba Vrdoljak 970 kn * Eva Damjanović 100 kn * Tonči Visković 970 kn * Božica Juren 970 kn * Tihana Martinović 20 kn * Zlatko Mijoč 500 kn * Ivan Stjepanović 485 kn * Mario Milošević 485 kn * Mirna Ivančić 10 kn * Marija Zečić 50 kn * Andriana Đuzel 485 kn + 485 kn + 485 kn * Barbara Ivančić 485 kn * Ivanka Karlić 970 kn * Ivanka Karlić 970 kn * Luka Karlić 970 kn * Snježana Mikec 100 kn * Siniša Basar 50 kn * Barbara Brcković 970 kn * Deana Kotevski 130 EUR * Tomislav Damjanović 970 kn * Ivan Raguž 970 kn * Ivo Dajak 970 kn * Jasminka Bačak 485 kn * Hrvoje Šarčević 485 kn * Robert Skejić 150 kn * Marin Šipić 970 kn * Tatjana Tolj 30 kn * Marija Ivančić 500 kn * Ana Golem 485 kn * Luka Kožić 485 kn * Željka Šegudović 75 kn * Anja Zoričić 100 kn * Martina Pavelić Kačarić 30 kn * Marija Miloš 20 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Dubravka Pavišić 50 kn * Zlatko Tomljenović 2.000 kn * Ruža Doknjaš 30 kn * Dubravka Lipovac 1.000 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Ivan Martić 749 kn * Rastislava Pedišić 200 kn * Anica Josić 200 kn * Ana

Mrgan 100 kn * M Horvat 50 kn * Iva Miličević 200 kn * Hrvatska katolička misija Ludwigshafen 3.250 EUR * OŠ Ivan Kušlan i župa Majka Božja Lurdska 2.200 kn * Ana Mrgan 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ivan Prskalo 20 KM * Jozo Hrkač 50 KM * Marica Žigo 50 kn * N. N. 100 kn * Romano Tripalo 150 kn * Stana Prskalo 150 kn * Igor Pivac 1.000 kn * Srećko Botrić 150 kn * Katarina Vajdoher 100 kn + 100 kn * Marija Bartošek 300 kn * Slavko Vranjković 5.400 kn * Dominik Voće d.o.o. 5.000 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Ante Sabljic 150 kn * Alen Sambolec 160 kn * Marija Bartošek 300 kn * Valentina Volarić-Lučić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Siniša Skočibušić 50 KM * Božo Lovrić 300 KM * N. N., svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * Željka Lovrić 400 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Sofija Mišanović 100 KM * Nevenka Marijanović 300 kn + 20 EUR * Ante Sabljic 150 kn * Štefica Palošika 200 kn * Maja Marija Prelec 50 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Marijan Almaš 20.000 kn * Agneza Kovačić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

Petar Bezmalinović 100 kn + 100 kn * Eko veteran 730 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Verona Čurić 200 kn * Ivan Bošnjak 100 kn * Jasminka Šimundža 120 kn

ZA MISIJE I GLADNE U GANI:

Ante Sabljic 150 kn * Ana-Marija Vučkov 1.400 kn

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:

Kata Zubak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:

Martin Glavinić 100 KM * Danijela Ivandić 430 KM * Rastislava Pedišić 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UKRAJINI:

Siniša Skočibušić 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:

Željka Tukić 200 kn * Rastislava Pedišić 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

N. N. 200 kn * Snježana Drkulec 100 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

N. N. 200 kn * Blažica Šmalcelj 1.000 kn * s. Anđelka sestra sv. Križa 450 kn + 886

EUR * s. Danijela Dropuljić 100 EUR * Marija Ana Gradiški 4.000 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

Župa Rasno 1.220 KM * Župa Garevac 350 KM * N. N. svećenik, Sarajevo 2.000 kn * Vlatka Gotić 100 kn * Natko Blagojević 100 kn * Sandro Jakopčević 100 kn * Marija Mikšec 50 kn * A. Harča 20 kn * Barica Burić 50 kn * Kata Majkovčan 50 kn * Katica Hovanjec 50 kn * Vladimir Krstić 500 kn * Ana Marjanović 50 kn * Bosiljka Šimunović 200 kn * Marija Cikojević Klasić 100 kn * Ružica Špoljar 20 kn * Marija Kranjčec-Petković 20 kn * Slobodan Škrbić 5.000 kn * Gordana Jurković 300 kn * Ivan Živčić 40 kn * Marijana Brvarić-Čilo 200 kn * Milka Tomašković 100 kn * Računovodstvo Čosić d.o.o. 300 kn * Ankica Padrenostro 50 kn * Marijana Stričan 50 kn * Biserka Pešut 50 kn * Olga Tomić 50 kn * Tatjana Plaksij 100 kn * Klaudija Puž 100 kn * Luca Dozan 150 kn * Luca Radman 20 kn

ZA MASLINOVE GRANČICE:

Župa Kratečko 500 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Bogoslovi VBS, Sarajevo * Sestre Služavke Malog Isusa, Egipat

MISIJSKA KRIŽALJKA – VELJAČA 2020.

Radosna vijest	Savršen	Korisna tekućina	Prastanovnik Balkana	Grčko slovo	Strano žen. ime	CT	Posmrtni govor	Srdžba (lat.)	Otok u Sred. moru	Prvo slovo abecede		Dvorane	Naš blaženik
Kandalora											Prvak Grad u Turskoj		
Dobrovoljci										Dio tijela Sumnja			
Žen. ime						Kabina (množ.) Dio tijela							
Pritok Drine					Oregon Vrsta jela			Opak kukac Glazbena nota					
				Napredak								Italija Ujedinjeni narodi	
				Pribor za pletenje					Vrsta ptice Aluminij				
				Rijeka u Kini				Prvak Kisik			Prijedlog Ugljik		
				Stanovnik Angole								Rimski 100	

Rješenja iz prošlog broja: SRETNA NOVA GODINA, TRI KRALJA.

